

2.s.e Epifania 2022 - Asbjørn Hjorthaug (ELBK)

Salm 128, 1 Mos 2:15-25, Rom 12:6-16, Joh. 2:1-12, II Joh. 4:5-26

«vi så hans herlighet»

"Og ordet ble menneske og tok bolig iblant oss, og vi så hans herlighet, den herlighet som den enbårne Sønn har fra sin Far, full av nåde og sannhet." Joh. 1,14.

På søndagene etter Kristi Åpenbaring, Epifania, åpenbares Sønnens herlighet for oss. Vi møter dette gjennom fortellinger fra Jesu liv. Hva er så denne herligheten som gjennom Jesus åpenbares? Det er Gud som åpenbares for oss, full av nåde og sannhet. *"For loven ble gitt ved Moses, nåden og sannheten kom ved Jesus Kristus." Joh. 1,17.* Guds herlighet innebærer hele Guds person som vi lærer å kjenne gjennom Jesus. Men lærte vi ikke Gud å kjenne gjennom Moses? Guds lov viser oss Guds hellighet. Den viser oss at Gud ikke tåler synd og straffer synd med den evige død. Loven avslører at i og med syndefallet i Edens hage ble all relasjon til Gud brutt. Vi var stengt ute fra å få del i Guds herlighet. Loven kunne ikke få oss på rett veg. Lovens oppgave er å avsløre vår synd og gjøre oss til syndere. Loven åpenbarer Guds dom og at vi er fortapt. Loven viser oss ingen nåde. Den forteller sannheten om oss og vårt forhold til Gud. *«Ved loven lærer vi synden å kjenne.»* Rom 3,20. Dermed er det slik det står i Rom 3,23 *«for alle har syndet og mangler Guds herlighet.»* Det står videre i Ef 2,5 *«vi som var døde på grunn av våre synder.»*

Men om vi snudde Gud ryggen, så ga Gud oss ikke opp. Han kunne ikke se på at hans fremste skapning, skapt i sitt bilde, skulle gå fortapt og han hadde alt lagt en frelsesplan som realiseres i og med Jesus. Gud blir menneske. Guds Sønn lever et fullkomment liv og oppfyller alle lovens krav og bud. Så ofrer han seg selv på korset og soner for all verdens synd. Guds Lam bar verdens synd opp på korset og betalte hele gjelden. I og med oppstandelsen får vi del i Kristi verk for oss, og vi er rettfærdiggjort, skyldfrie, for Gud. Lovens krav var oppfylt og vi satt fri. Loven kan ikke lenger fordømme oss. Denne herlighet, dette evangelium, denne Guds frelsesplan er det Jesus åpenbarer for oss. Det kan ikke et menneske av seg selv forstå, finne ut av eller tenke seg til. Vi er blinde og døve rent åndelig. Ja, det som verre er, vi er døde. Derfor må Gud føde oss på nytt. Gud må selv ved Den Hellige Ånd fortelle oss, ja åpenbare for oss evangeliet. Gi oss nye øyne så vi ser hva vi har i Kristus, gi oss ører så vi hører Gud si at han elsker oss. Dette skjedde i dåpen da vi i Faderens og Sønnen og Den Hellige Ånds navn fikk troen og det nye livet i gave. Siden har han ved nådemidlene holdt liv i oss og åpenbart sin herlighet igjen og igjen for oss.

Dagens evangelietekst er fra bryllupet i Kanaan. I det siste verset leser vi: *"Dette sitt første tegn gjorde Jesus i Kana i Galilea. Han åpenbarte sin herlighet, og hans disipler trodde på ham." v.11* Et klart vitnesbyrd om at Jesus åpenbarer sin herlighet for at vi skal få del i troen på ham. Å tro på Kristus er å gripe fatt i ham og si: Takk Gud for at du sonet all straff for meg og tilgir meg alle mine synder og at jeg får være ditt barn. Når Jesus offentlig stiger fram og åpenbarer sin herlighet skjer det ikke i tempelet, i synagogen eller en annen hellig plass. Det skjer i et hjem og i et bryllup. Dermed setter han ekteskapet og familien høyt. Ekteskapet var blant det første Gud innstiftet og er eldre enn tempelet. Ekteskapet ble innstiftet før synden kom inn i verden og syndsforlatelse var et ukjent begrep. I lys av dette åpenbarer ekteskapet Guds herlighet, både mann og kvinne er skapt i Guds bilde. Ekteskapet er hellig. I dag er det mange som vanhelliggjør og setter spørsmålsteget ved det guddommelig innstiftede ekteskap. Den store velsignelse skjer når Jesus selv får være i hjemmet, når mann og kvinne offentlig for Gud og mennesker erklærer at de vil holde sammen i gode og onde dager og at Jesus får være med alle dager. Mens vi forrige søndag ble minnet om Jesus som var lydige mot sine foreldre og gikk frivillig under det fjerde bud, får vi i dag understreket at Jesus setter ekteskapet høyt. Her starter han sin offentlige virksomhet.

Men hva så med dagens pretekst om den Samaritanske kvinne? Det står i kontrast til Bryllupet i Kanaan. Her møter Jesus ei kvinne som ikke var så nøye med sitt forhold til menn. Men likevel åpenbarer Jesus evangeliet og sin herlighet for kvinnen. En fantastisk fortelling om Jesus som sjelesørger. Ved Jakobsilden, sliten og trett etter vandringen setter Jesus seg ned. Så føres vi inn i hvordan Jesus møter fremmede mennesker, ja til og med mennesker en jøde ikke skulle snakke med og absolutt ikke en fremmed kvinne. Men evangeliet er for alle. For tiggeren ved porten, for de hjemløse, for innvandrerene som mange hetset og vil jage bort, for de som er foraktet i samfunnet, evangeliet er for alle mennesker. Alle har i Guds øyne like stor verdi. Jesus døde på korset for hver enkelt du møter på din vei.

Naturlig og enkelt lar Jesus alle fordømme fare og ber kvinnen: *"La meg få drikke."* Jesus var alene, siden disiplene var gått inn i byen for å kjøpe mat. Når ikke Jesus respektere gjeldene skikker, så er kvinnen freidig nok til å svare: *"Hvordan kan du som er jøde, be meg, en samaritansk kvinne, om å få drikke?"* Her vekkes hennes samvittighet og hun blir lydhør for hva Jesus sier: *"Om du hadde kjent Guds gave og visst hvem det er som ber deg om drikke, da hadde du bedt ham, og han hadde gitt deg levende vann."* Noe slik hadde hun ikke hørt før. Hun hadde ventet fordømmelse over sitt liv. Så møter hun en mann som forkynner evangeliet for henne om det levende vann. Hun som tørstet etter å få fred for sin samvittighet. Hun prøver seg på en avledningsmanøver. Dette er en person som vil henne vel, ja, men hun har så mye skam å skjule. *«Herre», sa kvinnen, «du har ikke noe å dra opp vann med, og brønnen er dyp. Hvor får du da det levende vannet fra? Du er vel ikke større enn vår stamfar Jakob? Han ga oss brønnen, og både han selv, sønnene hans og buskapen drakk av den.»* Hun kjente GT-historien, men hun forstod at Jesus ikke var en vanlig jøde som ofte jaget de samaritanske kvinnene bort. Jesus viste empati, omsorg og kjærlighet. Hun forstod at det ikke var vanlig vann Jesus snakket om. *«Jesus svarte: "Den som drikker av dette vannet, blir tørst igjen. Men den som drikker av det vannet jeg vil gi, skal aldri mer tørste. For det vannet jeg vil gi, blir i ham en kilde med vann som veller fram og gir evig liv.»* Vanlig vann vil ikke gi deg fred og en god samvittighet, vanlig vann slukker tørsten en kort stund, men så tørster du igjen. Men Jesus som er livets kilde, vil gi oss syndenes forlatelse. Troen på evangeliet som føder oss på nytt og gir oss et nytt hjerte og et nytt liv. Jesus vil gi oss en ny og hel samvittighet, der synden ikke lenger kan fordømme oss. *«Kvinnen sier til ham: "Herre, gi meg dette vannet så jeg ikke blir tørst igjen og slipper å gå hit og hente opp vann."»*

Kjære venn kjenner du deg igjen? Er du en som hungrer og tørster etter å få høre at dine synder er deg forlatt? Dette er for lettvis sier mange. Du kan ikke synde så mye du vil og så be om tilgivelse. Nei, det er ikke lettvis. Når loven tar tak i deg og viser deg at du har syndet i ord, tanker og handlinger og kjenner den onde lysten i ditt hjerte, da mister du håp om evig liv. Da kommer kanskje både mørke, fortvilelse, tårer og sinne. Her ved brønnen ser Jesus at han først må inn på det som virkelig plager den samaritanske kvinne. *«Da sa Jesus til henne: Gå og hent mannen din og kom så hit.»* Da kommer bekjennelsen: *«Jeg har ingen mann, svarte kvinnen.»* Jesus ser hva som ligger i denne bekjennelsen. Det er ikke sikkert at du eller jeg alltid klarer å sette ord på alt som plager oss. Men Jesus avviser oss ikke. Jesus avviser aldri noen som kommer til han med tunge byrder og som sliter med sin samvittighet. Han så Peters tårer over sitt svik. Det var bekjennelse nok. *«Du har rett når du sier at du ikke har noen mann», sa Jesus. «For du har hatt fem menn, og han du nå har, er ikke din mann. Det du sier, er sant.»* Det var da voldsomt, og dette har Jesus visst om hele tiden. Rett nok en kvinne, en samaritan og attpåtil en som hele livet har levd med mange menn. Likevel tar han seg tid og underviser henne til salighet. Her har vi noe å lære både av hvem vi tar oss av og hvilken tålmodighet vi skal vise i våre samtaler. Hun visste hva som var rett etter det 6. bud og hun bekjente sin synd.

Men hun har flere ubesvarte spørsmål, hun leter etter en trygg grunn å stå på. Hva skal hun tro, og hvem skal hun tro på. Det er så mange svar, og så mange røster. I de siste tider skal det være noen som lokker her og der. *«Herre, jeg ser at du er en profet», sa kvinnen. «Våre fedre tilba Gud på dette fjellet, men dere sier at Jerusalem er stedet der en skal tilbe.»* Hva svarer Jesus til dette? Han sier som Paulus: *«Ordet er deg nær, i din munn og i ditt hjerte. Dette er troens ord, det som vi forkynner.»* Rom 10,8. Du trenger ikke lete høyt og lavt for å finne Kristus. Han er der ordet hans er. Derfor er det slik i og med Jesus at vi kan be til Gud hvor vi enn er. Vi kan gå direkte til vår Far å be i Jesu navn. *«Men den time kommer, ja, den er nå, da de sanne tilbedere skal tilbe Far i ånd og sannhet.»* Da svarer kvinnen: *«Jeg vet at Messias kommer - og når han kommer, skal han fortelle oss alt.»* Jesus sier til henne: *«Det er jeg, jeg som snakker med deg.»* Da så hun det, Jesus var Messias, verdens frelser. Øynene ble åpnet og hun så hans herlighet. *«Med hjertet tror vi så vi blir rettferdige, med munnen bekjenner vi så vi blir frelst.»* Rom 10,10. Kvinnen lot vannkrukken stå og løp tilbake til byen og ropte ut: *«Kom og se en mann som har fortalt meg alt det jeg har gjort! Han skulle vel ikke være Messias?»* Loven er vår tuktemester til Kristus. Kvinnen bekjenner sine synder og tror på Kristus som hennes og verdens frelser. Dette må andre få høre om. Og resultatet ble at folket kom til Jesus på kvinnens ord. Slik er det med troen, her er ikke mann eller kvinne. *«Her er ikke jøde eller greker, her er ikke slave eller fri, her er ikke mann og kvinne. Dere er alle én i Kristus Jesus»* Gal 3,28..

«Mange av samaritanene fra denne byen kom til tro på Jesus på grunn av kvinnens ord da hun vitnet: «Han har fortalt meg alt det jeg har gjort.» Joh. 4,39 «Mange flere kom til tro da de fikk høre hans eget ord, 42 og de sa til kvinnen: «Nå tror vi ikke lenger bare på grunn av det du sa. Vi har selv hørt ham, og vi vet at han virkelig er verdens frelser.» Joh. 4,41-42. Det er ved å høre at vi blir salige.

I dag har du hørt at Jesus viser oss sin herlighet ved å ta hånd om syndere og gi de salighet og evig liv. Amen.